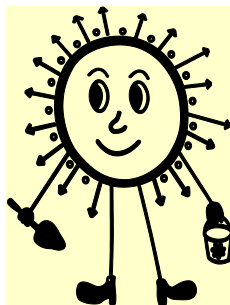

č.j. 1/2010

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

TVOŘIVÁ ŠKOLIČKA

Poskytujeme dětem i jejich rodičům tvůrčí prostředí, herní pohodu, harmonické vztahy, nové zkušenosti a dovednosti ve snaze uspokojit základní potřeby dítěte a vzájemně si porozumět.

Podklady pro zpracování ŠVP:

- Rámcový vzdělávací program – MŠMT č.j. 32 405/2004-22, ze dne 3.1.2005
- Manuál pro přípravu ŠVP 2005
- Praktický průvodce TVP 2006
- Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV 2007
- Autoevaluace mateřské školy 2008
- Osobnostně orientovaný model předškolní výchovy
- ŠVP č.j. 305/2006
- Hodnotící zpráva VHŠ č.j. 231/2009, evaluační zpráva č.j. 200/2009

Školní vzdělávací program byl po předchozích projednáních schválen na pedagogické radě dne: 2.2.2010 a plně nahrazuje ŠVP č.j. 305/2006 ze dne 31.8.2006 .

Účinnost od 8.2.2010

OBSAH:**ČÍSLO STRÁNKY:**

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
Název a sídlo školy	
Jméno ředitelky	
Zřizovatel	
Platnost dokumentu	
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
Velikost školy, počet tříd	
Charakter budovy, okolí školy	
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	3
3.1. Věcné podmínky	3
3.2. Životospráva	4
3.3. Psychosociální podmínky	5
3.4. Organizační podmínky – organizace chodu	6
3.5. Řízení mateřské školy	6
3.6. Personální podmínky – personální zajištění	7
- Pedagogická pravidla	7
3.7. Spolupráce s rodiči – spoluúčast rodičů	7
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	8
4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd	
4.2. Charakteristiky jednotlivých tříd	
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
5.1. Vzdělávací cíle a záměry	
- Koncepce	
- Hlavní vzdělávací záměry	9
- Základní principy	10
5.2. Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů	10
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	12
6.1. Integrované bloky (vzdělávací oblasti, charakteristiku hlavního smyslu, okruhy činností a očekávané výstupy)	13
6.2. Doplnkové programy	24
6.3. Třídní vzdělávací programy (strategie, jak se s IB bude dále pracovat)	26
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM	27
7.1. Systém vnitřní evaluace a hodnocení MŠ	
7.2. Oblasti, techniky, časový plán, odpovědnost	28
8. Přílohy - neveřejné	
9. Prováděcí plány - neveřejné	

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Mateřská škola SLUNÍČKO, Brno, Strnadova 13, p.o.
Sídlo:	628 00 Brno, Strnadova 13
Právní forma:	Právní subjekt – příspěvková organizace
IČO:	49 46 67 80
identifikátor:	600 107 892
IZO MŠ:	049 466 780
IZO ŠJ:	103 067 426
Zřizovatel školy:	ÚMČ Brno – Líšeň, Jírova 2, 628 00 Brno
Ředitelka školy:	Hana Schenková
Telefon:	544 211 544
Kapacita školy:	75 dětí
školní jídelny:	90
E-mailová adresa:	ms.strnadova@bm.orgman.cz
Zpracoval:	ředitelka s pedagogickým kolektivem mateřské školy
Platnost dokumentu:	ŠVP je platný od: 8.2.2010 do: 30.8.2013 ŠVP může být aktualizován na základě evaluačních zpráv nebo Vlastního hodnocení školy vždy po projednání a schválení pedagogickou radou školy.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Velikost školy, počet tříd

Mateřská škola je účelově postavená jednopatrová budova. Provoz školy byl zahájen 11.11.1985.

Ve škole jsou tři věkově smíšené třídy stejné velikosti. V přízemí je umístěna třída Sluníček, v 1. patře třída Hvězdiček a Koťátek. Každá třída má vlastní osobitý charakter vybavení a barevného ladění, společné celé škole je uspořádání prostředí do tvořivých dílniček a barevná koncepčnost školy jako celku. Plocha každé třídy je 140 m². U každé třídy je sklad lehátek, lehátka se v určeném čase připravují do herny, kde je dětem umožněn odpolední odpočinek. Každá třída má své vlastní sociální zařízení (oddělené WC, koupelnu), šatnu dětí a přípravnu stravy, která slouží k vydávání pokrmů a mytí použitého nádobí.

Vlastní vaření se uskutečňuje v prostorné školní kuchyni.

Podmínky pro kvalitu vzdělávání podporují další upravené prostory: šatny učitelek, které slouží i pro individuální konzultace s rodiči dětí, kabinet TV, knihovna a kabinet učebních pomůcek, kancelář ředitelky.

Technické zázemí tvoří kancelář vedoucí školní jídelny, šatna provozních zaměstnanců, spisovna, sklad potravin, sklad zeleniny, sklad prádla a čisticích prostředků, kotelna a rozvodna, kde je umístěna keramická pec.

2.2. Charakter budovy, okolí školy

Mateřská škola je panelová, typ vila-domu. Vstupy do budovy pro děti a rodiče jsou výtvarně řešeny v souladu s koncepcí školy tak, aby navozovaly pocit útulnosti, bezpečí a motivovaly ke vstupu do tříd.

U budovy je velká terasa zastíněná pergolou. Technický stav budovy je dobrý, kvalita je stále sledována, opravy, modernizace a technické zhodnocení průběžně realizovány.

Součástí školy je školní zahrada, která je celá oplocená, s brouzdalištěm a s vodní fontánou. Projekt pohádková zahrada je realizován od roku 1997 a je tvořen několika námětovými, výtvarně pojatými hřišti a pískovišti: Loď s pirátem, Zoo s drakem, šnekem, vláčkem, Stavba s domečkem, jeřábem, přesýpacím stolem. Pohybové aktivity podporuje dopravní hřiště, víceúčelové hřiště pro sport s umělým povrchem, brankami, košem pro košíkovou,

sestava se skluzavkou, pohyblivou lávkou a žebříky. Další aktivity umožňuje Obchůdek, kolotoč, houpačky, pružinové houpačky, tabule pro malování apod. Ekologické aktivity umožňuje skalka, záhony a celý charakter zeleně v zahradě.

K zahradnímu vybavení patří zahradní sklad hraček, umývárna a WC pro děti. Zahradní nářadí a náčiní je uskladněno ve venkovním skladu nářadí.

Škola je umístěna v klidné části sídliště, s dobrou dopravní dostupností. Okolí školy má svoji historickou, kulturní, současnou i environmentální hodnotu.

Na území Líšně se nachází několik významných kulturních památek. Nejvýznamnější je kostel svatého Jiljí a náměstí Karla IV, líšeňský zámek s rozsáhlým parkem, objekt kaple na Kostelíčku tvoří nad Líšní dominantu a je zařazen kulturních památek Ministerstva kultury, umožňuje krásný výhled..

Líšeň měla od pradávna svůj folklór, svoje zvyky a své typické nářečí. Hody, líšeňské tance a líšeňský kroj se udržely dodnes. Národopisné soubory: Stará Líšeň, Líšňáci a dětský Líšňáček.

Líšeň má velice krásné přírodní okolí. Mariánské údolí, nachází se v romantickém údolí Říček, s několika vodními nádržemi, obklopené hustým lesem.

Chráněné území v naší bezprostřední blízkosti jsou:

- Hádecká planinka – přírodní rezervace
- Hornek – chráněná přírodní rezervace
- Staré zámky – prehistorické hradiště
- Horákovský hrad
- Růženin lom
- Naučné stezky

Hády jsou jednou z nejcennějších přírodních lokalit brněnského regionu.

Současnost je charakteristická mohutnou stavební výstavbou, především bytovou zástavbou. Prostředí Líšně nám umožňuje řadu prožitkových vzdělávacích aktivit:

- Muzeum MHD – „čím se dříve cestovalo“ – stará Líšeň
- Spalovna
- Zetor – traktory
- Stará x nová Líšeň – stavby, staveniště, byty, domy – urbanistika
- Zámek – jezírko s vodotryskem a zlatými rybičkami, kostel
- Jízdárna, koně
- Mariánské údolí – ZOO koutek
- Galerie Hády
- Zahradnictví
- Dělnický dům – kulturní centru
- Knihovna
- Poliklinika Horníkova

3. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky vytváří vzdělávací prostředí školy, jsou součástí výchovné a vzdělávací strategie. Pravidelné vyhodnocování, analýza, stanovení závěru a dalších cílů jsou součástí evaluace a tyto záměry jsou rozpracovány v ročním plánu školy. Vycházíme z teze, že až 80% vzdělávání se realizuje prostřednictvím dobře nastavených podmínek.

3.1. Věcné podmínky

Prostory tříd a školy:

Vstup do školy je řešen dvěma samostatnými vchody. Vstupní chodby a schodiště vytváří „slavobránu do světa dětí“, mají vlastní pohádkový záměr a námětově jsou vnitřně propojeny. Rodičům je škola v době provozu otevřena prostřednictvím kódového systému.

Třídy jsou velké, slunné, dobře větratelné, mají svůj osobitý charakter vybavení a jsou uspořádány do „Tvořivých dílniček“ tak, aby vzdělávací nabídka uspokojovala potřeby dětí podle jejich převažujícího typu inteligence. Velikost tříd nám umožňuje vytvoření dostatečného prostoru pro pohyb dětí a vzájemné setkávání. Třídy a **šatny** dětí jsou barevně provázány tak, aby tvořily vzdělávací celek. Celá škola je barevně vyladěna s ohledem na psychologické působení barev a podporu vnitřní stimulace pro efektivního vzdělávání.

Šatny učitelek byly modernizovány do podoby **kabinetů** a poskytují důstojný prostor pro individuální konzultace s rodiči.

Materiální podmínky:

Nábytek tříd je moderní, funkční a v množství, které odpovídá počtu dětí. Šatny dětí jsou vybaveny novým, na zakázku vyrobeným nábytkem, který vytváří předpoklady pro samostatnost dětí. Toalety organizačně umožňují zajistit dětem přiměřenou intimitu. Každá třída má vlastní PC pro zpracování třídní dokumentace, prezentace umožňuje data-projektor, fotoaparát, přenosné promítací plátno.

Hračky, pomůcky, nářadí, náčiní:

Hračky a učební pomůcky jsou ve třídách v potřebném množství, odpovídají věkovému složení tříd. Hračky jsou dětem volně přístupné v rámci dohodnutých pravidel. V každé třídě jsou vzdělávací sety Lego-dacta, Logico, zobcové flétny, klávesové nástroje, pomůcky pro práci s keramikou. Škola má vlastní keramickou pec. Další učební pomůcky jsou uloženy v kabinetu TV, knihovně a kabinetu pomůcek, kde je pro potřeby tříd samostatná multifunkční tiskárna. Některé velké učební pomůcky se na třídách dle potřeb střídají: divadelní scéna, paravany, domečky, relaxační bazén s kuličkami, stůl na vodu nebo písek.

Úprava interiéru:

Děti se svými výtvary podílí na výzdobě tříd, šaten a chodeb. Výzdoba tříd je v souladu s probíranými tématy. Uspořádání tříd umožňuje individuální i skupinové činnosti, je dostatečně variabilní.

Vybavení exteriéru

Školní zahrada je funkčně členěná dle projektu Pohádková zahrada a umožňuje různé druhy aktivit.

Hygienické a bezpečnostní požadavky realizuje prostřednictvím těchto vnitřních předpisů:

- Provozní řád a Sanitační řády
- Prověrký BOZP požadavky na vybavení, opravy a investice
- Návrh na pořízení UP – TVP
- Směrnice pro evidenci majetku, inventarizace

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Připravovat dětem dostatek materiálu a pomůcek pro experimenty (evaluační plán)
- Plánovitě obměňování hraček a učebních pomůcek ve třídách (evaluační plán)
- Děti si po sobě hračky průběžně uklízí (evaluační plán)
- Učitelka dbá, aby ve třídě byl na první pohled vidět obsah probíraného tématu (evaluační plán)
- Modernizujeme **kabinet pomůcek** (učebních pomůcek a knihovny)
- Počítače pro vedení dokumentace vzájemně propojíme sítí tak, abychom vytvořili školní úložiště dat.
- Šatny dětí vybavíme velkými zrcadly – podpora sebeuvědomění.
- Plán – „Návrh na pořízení UP“ bude pravidelně vyhodnocován na PP vždy v říjnu, musí být v souladu s třídním metodickým materiálem „tvořivé dílničky“, součást TVP.
- Velkou opravu zahradní pergoly, zřízení a vybavení zahradní učebny.
- Výměnu svítidel včetně oprav elektrorozvodů v přízemí budovy.
- Výměnu vstříelných vodovodních rozvodů v budově školy.
- Nátěry venkovní fasády budovy včetně parapetů a plotu okolo školní zahrady.
- Opravy obložení svodů dešťové vody - výpustí v umývárkách dětí.
- Opravy porušených obrubníků a chodníků.
- Výměnu mycích dřezu v kuchyňkách, opravy či pořízení vozíků na rozvoz jídla a stolničení.
- Varné kotle a sporák do školní jídelny, vybavení pro stolničení.
- Výměna povlečení, lůžkovin.

3.2. Životopráva

Strava a kultura stolování:

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachovávána vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Skladba jídelníčku je pravidelně vyhodnocována „spotřebním košem“. Děti do jídla zásadně nenutíme, mají možnost výběru, volí si velikosti porce. Vedeme děti k samostatnosti při přípravě stravy a kulturním stravovacím návykům při stolování. Děti jsou záměrně vedeny k tomu, aby stolovaly v klidu, pohodě a stravu přijímaly jako dar (respekt a úcta k přírodním procesům i těm, co stravu připravili). Celý den je zajištěn pitný režim, který učitelky aktivně podporují.

Denní režim:

Denní řád v mateřské škole - stanovený **režim dne a denní program** je doporučená časová osa, aktuální realizace vychází z individuálních potřeb dětí a aktuálních akcí školy. Konkrétní organizace dne je stanovena ve Školním řádu.

Pobyt venku:

Je zajišťován každodenně. Délku pobytu přizpůsobujeme počasí a povětrnostním podmínkám. Umožňujeme dětem v největší možné míře pohybové vyžití.

Zajištění pohybu:

Každodenně připravujeme pro děti nabídku pohybových činností. Realizujeme každodenní zdravotní cvičení.

Zajištění odpočinku:

Respektujeme individuální potřeby odpočinku či spánku: potřeby dětí a požadavky rodičů. Minimální doba odpočinku v klidu na lůžku je ½ hod., následuje postupné vstávání, dětem je nabízen výběr klidových činností tak, aby nerušily děti, které odpočinek potřebují.

Podpora zdravého životního stylu probíhá prostřednictvím vzoru učitelky, personálu, cílených aktivit.

Psychohygienické potřeby dětí dále konkrétně upravuje Provozní řád MŠ.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Seznámení s projektem Zdravá abeceda.
- Vytvoření podmínek pro občasně svačinkové rauty, kvalita stolničení.
- Vytváření dostatečného časového prostoru pro spontánní hry dětí.
- Podporovat EKO aktivity zejména v době pobytu venku
- Podmínky pro zajištění pohybu a pohybových aktivit ve třídách.

3.3. Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí:

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Zajistit dětem pocit jistoty a bezpečí je to nejdůležitější co děti potřebují. Svým jednáním vytváříme prostředí důvěry a vzájemné spolupráce.

Adaptace dětí:

Při zápisu jsou rodiče i děti seznamovány s prostředím školy, třídy i zaměstnanci. Rodičům nabízíme při úvodní prezentaci adaptační program, abychom dětem umožnili bezproblémový přechod z rodinného prostředí do MŠ.

Věkově smíšené třídy umožňují nově přijatým dětem lepší podmínky pro adaptaci.

Respektování přirozených dětských potřeb:

Vycházíme z teorie uspokojování základních lidských potřeb dle Maslowa, uspokojování sociálních potřeb (Svoboda) a uspokojování potřeb dětí předškolního věku (Matějček).

Rovnost v postavení dětí:

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Pravidla soužití:

Osobní svoboda a volnost je respektována a současně jsou vytvořeny hranice, vyplývající z pravidel chování a norem, které jsou ve škole stanoveny.

Děti se podílí na vytváření pravidel soužití. Graficky ztvárněná i slovně popsaná pravidla jsou ve třídě vyvěšena, slouží pro zpětnou vazbu. Naším cílem je, aby je děti přijaly za své, učily se je aktivně používat a využívat při případném řešení problému. Učitelky společně s dětmi vytváří limity a jasná pravidla chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Komunikace:

Péče o děti je podporující, počítáme s aktivní účastí dětí při všech činnostech. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Vedeme děti, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů.

Pedagogický styl umožňuje každému dítěti maximální možnost spoluúčasti a samostatného rozhodování o způsobu, míře a náročnosti vzdělávání. Děti zbytečně neorganizujeme, pracujeme formou nabídky, dáváme možnost výběru. Plánování činností vychází z potřeb dětí, volíme témata dětem blízká, užitečná a srozumitelná. Vytváříme společné třídní myšlenkové mapy. Oceňujeme a podporujeme vše dobré.

Podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů:

Převažují pozitivní hodnocení dětí, snažíme se využívat důsledně metody zpětné vazby v hodnocení dětí, podporujeme u dětí samostatnost a schopnost důvěřovat si. Pěstujeme „hladivé rituály“ a „metody dotyků“. U dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Děti jsou vedeny nenásilně a cílevědomě k prosociálnímu chování.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Prioritní důraz na sycení základních sociálních potřeb dětí – cesta k sebeuvědomění, sebedůvěře, seberealizaci, samostatnosti)
- Zkvalitnění efektivních komunikačních dovedností a komunikačních pravidel zaměstnanců. (evaluační plán)

- V oblasti komunikace důsledné užívání „popisného jazyka“ a „zpětné vazby“ pro zvýšení efektivity učení. Zdůvodněné hodnocení dítěte učitelkou.
- Pro pocity jistoty a bezpečí – uspokojování základních potřeb budeme dětem vytyčovat „jasné hranice“.
- Budeme se učit vytvářet „malé příběhy“ – filosofie pro děti
- Podpora a záměrné vytváření prostoru pro děti k hodnocení a sebehodnocení – pravidelné hodnotící kroužky (evaluační plán)

3.4. Organizační podmínky – organizace chodu školy

Organizace života dětí:

Denní řád je dle potřeb přizpůsobován měnícím se okolnostem, aktivitám i činnostem dětí. Organizace dne je přílohou Školního řádu, je to doporučená časová osa a z hlediska zdraví dětí se řídí těmito zásadami:

- Rituál přijetí, těšení, loučení – hladící rituály
- maximálně tříhodinové intervaly mezi podávanými jídly
- každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity a logo-preventivní cvičení
- ranní společný kroužek
- minimálně dvouhodinový pobyt venku s ohledem na počasí a povětrnostní podmínky
- aktivní celodenní pitný režim
- odpolední odpočinek pro nespavé děti maximálně ½ hod v klidném prostředí, tato doba umožňuje usnout těm dětem, které to potřebují
- denní program, jeho organizace a nabídka činností.

Organizace vzdělávacího procesu:

Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Vyváženě plánujeme nabídku spontánních i řízených aktivit, vycházíme z potřeb a zájmu dětí a s ohledem na jejich vzdělávací potřeby a možnosti.

Třídy jsou řešeny jako tvořivé dílničky, které vytváří prostor pro spontánní hry. Systém dílniček umožňuje dětem vlastní aktivitu, organizování a experimentování. Děti mají hry a pomůcky volně přístupné za předem dohodnutých pravidel. Podporujeme rozvíjení her citlivě volenou a obměňovanou nabídkou. Děti mají možnost hru přerušit nebo dokončit, dílo či výrobek uchovat, vystavit, podělit se o zážitky z procesu tvorby.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Tvořivost a experimentování podpoříme vytvářením společných myšlenkových map do tvořivých dílniček (evaluační plán)
- Učitelky během dne souběžně organizují řízené činnosti tak, aby si z nich děti mohly vybrat (evaluační plán)

3.5. Řízení mateřské školy

Řízení mateřské školy upravuje konkrétně Organizační řád včetně konkrétních pracovních náplní, informačního systému, delegování pravomocí (základní norma školy ve smyslu vnitřního řízení). Nástroji řízení jsou všechny vnitřní směrnice, předpisy a řady školy, zejména:

- Školní řád (upravuje činnost a pravidla provozu školy ve vztahu k rodičům, dětem a veřejnosti)
- Provozní řád MŠ a Sanitační řád ŠJ (zajišťuje hygienické předpisy)
- Pracovní řád pro zaměstnance škol
- Předpisy BOZP a PO

Naše společné motto je „dělat dobré věci dobře“, tedy pracovat efektivně. Hlavním znakem je cílevědomý přístup založený na spoluúčasti (participativní) a sdílené vize a cíle. Vedení školy uplatňuje ve své činnosti základní principy firemní kultury a dbá o důslednost v uskutečňování cílů, o příjemné pracovní prostředí, pořádek, další vzdělávání zaměstnanců, jasná a spravedlivá pravidla, zvyšování sebeúcty a míry odpovědnosti. Všechny záležitosti školy se pravidelně konzultují na pedagogických a provozních poradách. Je podporováno tvůrčí klima. Kvalita vzdělávacího procesu je z hlediska vzájemnosti, proaktivity a odpovědnosti realizována denními třídními ½ hodinkami, týmovými úterky a pozorovacími čtvrtky.

Ředitelka má zpracovaný systém vedení pedagogických pracovníků prostřednictvím osobních portfolií s cílem profesního rozvoje. Vedení nepedagogických pracovníků jsou pověřeny vedoucí školní jídelny a zástupkyně.

Ředitelka spolupracuje se zřizovatelem, odborem školství MMB a KÚ JmK a dalšími orgány státní správy.

V oblasti vzdělávání zejména s PPP, SPC, EKO centem, všemi ZŠ v Líšni, podporuje spolupráci s rodiči.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

Rozvíjet dovednosti prezentace ŠVP, TVP, Školního řádu směrem k rodičovské veřejnosti.

Rozvíjet efektivní návyky (Respektovat a být respektován, Covey – 8 návyků)

Oceňovat vše dobré

3.6. Personální podmínky – personální zajištění

Všechny pedagogické pracovnice jsou plně kvalifikované, mají předepsanou odbornou i pedagogickou způsobilost. O čistotu a pořádek ve škole se starají provozní zaměstnanci. Provoz školní jídelny zajišťuje vedoucí školní jídelny, která je současně hospodářkou školy. Stravu připravují paní kuchařky.

Pro nové zaměstnance škola jmenuje „důvěrného průvodce“ pro uvádění do praxe naší MŠ (systém uvádění s cílem respektovat odborné zásady a pravidla profesní etiky).

Naše pedagogická pravidla:

1. **Vytváříme a dodržujeme pedagogická pravidla a metody práce**, které vedou děti k sebeuvědomění, pozornému vnímání, aktivitě, experimentování, k přemýšlení, formulování vlastních názorů, zdravému sebevědomí a odpovědnosti za vlastní rozhodování.
2. **Důsledně používáme vzorce chování** a jednání, které jsou pro děti příkladem.
3. **Pravidlo spolupráce** všech vychovatelů. (Spolupracujeme s rodiči, hledáme nové formy spolupráce. Kooperujeme mezi sebou v MŠ, využíváme potenciálu našich pedagogů ku prospěchu celé MŠ.)
4. **Pravidlo ohledu** na věkové a individuální zvláštnosti. (Uplatňujeme takové nároky, které dítě podněcují, dávají mu naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji.)
5. **Pravidlo 3P** (pozorovat, podpořit vše dobré, posilovat vhodné chování – vyhýbat se negativním komentářům)
6. **Pravidlo cílevědomosti** (plánování, naplňování cílů RVP, ŠVP, stanovování a realizace závěrů pedagogických diagnostik)
7. **Pravidlo zpevňování** (opakování a upevňování žádoucích návyků a dovedností, návaznost)
8. **Usmíváme se** – 1. komunikační pravidlo
9. **Neděláme druhému nic co nechceme, aby on dělal nám** – zlaté komunikační pravidlo
10. Každý den pochválíme sebe i někoho z kolektivu

Další záměry na cestě ke kvalitě:

Pravidelně sledovat a vyhodnocovat účinnost metod a forem práce

Vzájemné hospitace

Periodické vyhodnocování plánů osobního rozvoje pedagogů

Soustavné a cílené sebevzdělávání na základě sebereflexe

Vytváření a analýza evaluačních kritérií, vyvozování závěrů pro další práci

3.7. Spolupráce s rodiči – spoluúčast rodičů

Spolupracujeme s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného výchovného působení rodiny a MŠ. Spolupracuje s rodiči již od úvodní prezentace, nabízíme adaptační program. Rodiče se mohou zúčastnit programu s dítětem v MŠ a jsou vždy vítáni. Aktivně se podílí se na přípravě, tvorbě i realizaci různých projektů, účastní se kulturních akcí, tvořivých dílen, besed apod.

Pravidelně seznamuje rodiče se všemi aktivitami školy a záměry třídních vzdělávacích programů, prezentujeme výsledky projektů, práce dětí.

Práva rodičů jsou součástí Školního řádu. Rodiče mají právo kdykoli si vyžádat konzultaci s učitelkou nebo ředitelkou školy a být informován o prospívání svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. Pravidelně pořádáme individuální konzultační hodiny, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání jejich dětí, nabízíme zajištění poradenského servisu k otázkám výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Zásadně nedáváme nevyžádané rady.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

Stanovení pravidel pro společný pobyt dětí a rodičů ve třídě (rozdělení rolí)

Vytvoření nabídky vzdělávání pro rodiče

Zaměříme se na konkrétní prezentaci forem a metod vzdělávání, které uplatňujeme při realizaci ŠVP, zejména v oblasti efektivní komunikace a oblasti odměn a trestů

Zkvalitníme prezentaci práce tříd a školy, informace o výsledcích a naplňování obsahu vzdělávání (využití data-projektoru)

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ:

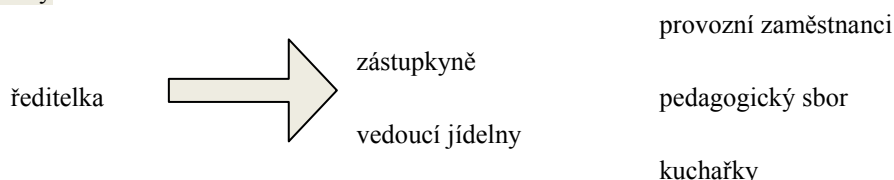
4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

V naší mateřské škole jsou tři věkově smíšené třídy Sluníčka, Hvězdičky a Koťátka, zpravidla ve věku od 3 do 6 let. Složení dětského kolektivu se zpravidla nemění. Za děti, které odchází do základní školy, jsou přijímány děti nové a tyto děti doplňují stávající dětský kolektiv.

Děti do mateřské školy mohou být přijaty na základě žádosti zákonného zástupce dítěte a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítě k předškolnímu vzdělávání. O přijetí dítěte rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení dle platných předpisů. Termín zápisu do mateřské školy stanovuje škola po dohodě se zřizovatelem obvykle v březnu pro přijetí dítěte na následující školní rok.

Děti do jednotlivých tříd jsou zařazovány tak, aby ve třídách byly přibližně stejně velké věkové skupiny a vyvážený poměr chlapců a dívek, podle možností zohledňujeme přání rodičů při výběru třídy, sourozence zařazujeme společně do třídy vždy.

Organizační schéma školy:

4.2. Charakteristiky jednotlivých tříd

Každá třída je osobitá svým materiálním vybavením, barevností, výzdobou, složením kolektivu dětí a osobností učitelů, jejich profesním zaměřením. V oblasti poskytování vzdělávání se všechny třídy se řídíme společnými zásadami:

- 1) Věkově smíšené třídy významně přispívá k sociálnímu zrání dětí:
 - novým dětem je usnadněn adaptační proces, přicházejí již do fungujícího kolektivu, starší děti jim poskytují přirozenou pomoc a vzory chování
 - děti se učí být k sobě ohleduplné, učí se vzájemně naslouchat, minimalizují se projevy agrese
 - starší děti jsou samostatnější, mají pocit odpovědnosti
 - složení třídy podporuje tvořivou hru dětí, schopnosti kooperace, komunikace a sebereflexe
- 2) Třídy si připravují vlastní třídní vzdělávací program podle pravidel ve ŠVP
- 3) Ve všech třídách jsou vytvořeny Tvořivé dílničky se společnými základními organizačními pravidly
- 4) Každá třída má vlastní pravidla soužití, která jsou závazná pro všechny dospělé (děti se je učí postupně)
- 5) Doplňkové programy pěvecký kroužek, zpívanky a plavání zajišťujeme společně, dle schopností a zájmu dětí a rodičů
- 6) V každé třídě se samostatně realizují doplňkové programy Logo-prevence, hra na zobcovou flétnu, tvoření z keramiky

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU:

5.1. Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy

Koncepce

Chceme vytvořit dětem ve škole vlivné a bezpečné prostředí plné pohody a bohatých zážitků, ve kterém budou moci maximálně rozvinout své osobní předpoklady a z naší mateřské školy budou odcházet otevřené životu, dalšímu vzdělávání a dobře vybavené do situací, které je v životě přirozeně čekají.

Chceme prostřednictvím různorodých aktivit, které vedou k tvořivému uplatňování vlastních zkušeností, prožívání, hledání, experimentování a respektováním přirozených lidských potřeb umožnit dítěti objevování světa.

Naše koncepce vychází z Osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání.

Hlavní vzdělávací záměry (rámcové cíle a klíčové kompetence dětí)

V našem vzdělávacím programu klademe důraz na				
rozvoj	SEBEREALIZACE	A	TVOŘIVOST	dítěte,
osvojení	KOMUNIKACE	A	SPOLUPRÁCE	děti,
získání	SAMOSTATNOST	A	ODPOVĚDNOST	dítěte,
a usilujeme, aby dítě zpravidla dokázalo, umělo, zvládlo:				kompetence:
Umí uplatnit svou aktivitu a hodnotit svoje postoje.				- k učení
Je tvořivé, schopné v různých situacích hledat vlastní řešení a přístupy.				- řešení problémů
Dokáže se vyjádřit, spolurozhodovat, souhlasit i oponovat.				- komunikativní
Respektuje dohodnutá pravidla, uplatňuje společenské návyky .				- sociální
Využívá právo volby a své rozhodnutí nese odpovědnost.				- činnostní

Rámcové cíle	HLAVNÍ VZDLÁVACÍ ZÁMĚRY ŠVP	PEDAGOGICÉ ZÁMĚRY UČITELEK založené na respektu a efektivní komunikaci (kniha Respektovat a být respektován, manželé Kopřivovi, nakladatelství Spirála)
Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání	rozvoj seberealizace a tvořivosti	„Návyky a dovednosti“ Učit děti a rozvíjet sebeobslužné dovednosti a k dovednostem každodenního života, pomáhat jim vytvářet žádoucí dovednosti a návyky, které budou používat na základě vnitřní motivace i tehdy, když budou sami (dodržování hygieny, držet své věci v pořádku, plnit sliby, chovat se slušně).
Osvojení hodnot, na nichž je založena naše společnost	osvojení komunikace a spolupráce	„Péče o vztahy“ Být současně s dětmi v dobrých vztazích, otevřených, založených na vzájemném respektu a důvěře. Tím pomáhat vytvářet a osvojovat si pozitivní model vztahů pro život. Umožnit jim prožívat vztahy mezi lidmi založené na důvěře, bezpečí, respektu a pomáhat jim, aby se naučily takové vztahy samy navozovat.“ (zvnitřnění hodnot)
Získání osobních postojů (získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí).	získání samostatnosti a odpovědnosti	„Sebepoznání“ Vést děti tak, aby získaly dobrou sebeúctu – představu o sobě jako o dobrém, schopném a zodpovědném člověku. Aby měly možnost bohatě prožívat emoce, učily se je zvládat, postupně si zvnitřňovaly všeobecně přijímané hodnoty a morální normy, vytvářely si prosociální postoje k druhým lidem. Podporovat rozvoj jejich osobnosti (poznání sama sebe, vlastních emocí, budování sebeúcty, sebedůvěry, rozvoj schopností, emocionální, sociální a morální vývoj).“

Základní principy vzdělávání a prostředky k jejich naplňování

Pojetí dítěte:	1. Respekt ke každému dítěti a k přirozeným lidským potřebám. Individuální přístup.
Vztah k rodině:	2. Nabídka spolupráce ve vzdělávacím programu a pravidelný informační servis.
Vztah k počátečnímu vzdělávání:	3. Spolupráce se základní školou. 4. Tvořivé dílny.
Hra a učení:	5. Vytváření pozitivního a bezpečného prostředí. 6. Podnětné prostředí. 7. Vzdělávací prostředí, integrované učení.
Samostatnost, spontánnost, tvořivost:	8. Vytváření návyků a pravidel, sebehodnocení. 9. Komunikace a spolupráce.
Individualizace:	10. Pozorování, individuální plánování, diferencovaná míra podpory.

5.2. Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Východiskem pro efektivní vzdělávání je uspokojování potřeb pro dítě předškolního věku a vytváření podmínek pro jejich všeobecné naplnění v každodenní práci školy.

Základní sociální potřeby :

1. **potřeba bezpečí a lásky**
2. **potřeba místa**
3. **potřeba limitu**
4. **potřeba podnětu, péče a výživy**
5. **potřeba podpory**

Model potřeb malého dítěte podle Matějčicka, Langmeiera:

1. **stimulace** – potřeba určitého množství, kvality a proměnlivosti vnějších podnětů
2. **smysluplný svět** – potřeba určité stálosti, řádu a smyslu v podnětech
3. **citový vztah** – potřeba prvotních citových a sociálních vztahů
4. **osobní identita** – potřeba společenského uplatnění a společenské hodnoty, seberealizace
5. **otevřená budoucnost** – potřeba radostné životní perspektivy

Hierarchie potřeb dle Maslowa, obecně platná pro všechny lidi:

1. **hygienické a fyziologické potřeby**
2. **potřeby pocitu bezpečí:** (jistoty, stálosti spolehlivosti, pořádku, pravidel, mezí, osvobození od strachu, úzkost a chaosu)
3. **potřeba sounáležitosti** (lásky, náklonnosti, shody a ztotožnění, potřeba někam patřit)
4. **potřeba uznání, spravedlnosti** (sebedůvěry, sebeúcty)
5. **potřeba seberealizace** (sebenaplňení)

Základní výchovné působení: pedagogický konstruktivismus

- neklademe důraz na objem vědomostí, ale na schopnost jejich využití a uvádění do vztahů

- rozvíjíme komunikační dovednosti ve všech jejích formách, podporujeme rozvoj samostatnosti a odpovědnosti, mravní rozvoj, tvořivost, míru a úroveň seberealizace a sebezpečovacích schopností i stylu učení
- vytváříme podmínky pro styk s vrstevníky a možnosti získávání sociálních zkušeností (učíme děti reagovat a brát ohled na druhé).

Základní principy pedagogického konstruktivismu:

- Respektování principu. **Blízké zkušenosti dítěte.** Umožňujeme dítěti navázat vždy na to, co již zná.
- Vytváříme situace, v nichž se dítě **učí prostřednictvím vlastní činnosti**, nikoliv jen výkladem učitelky
- Uplatňujeme princip **těžít z různosti**. Vycházíme z faktu, že něco ví a zná každé dítě. Všichni však znají trochu odlišné věci a znají je jiným způsobem. Tyto různé zkušenosti a odlišnosti přímo využíváme ve vzdělávacích plánech. Ptáme se, **čím se lišíme, abychom se mohli vzájemně inspirovat**. Různosti využíváme k vzájemnému obohacování, k poznávání, k vzájemnému podněcování a k inspiraci (socio-kognitivní konflikt).
- **Reflexivní dialog** - Učíme děti, jak se navzájem domluvit: pozorně poslouchat a snažit se porozumět, neskákat si do řeči, mluvit zřetelně a srozumitelně, být stručný, neodbíhat od tématu.

Při výběru pedagogických metod respektujeme principy mozkově kompatibilního učení (nepřítomnost ohrožení, smysluplný obsah, možnost výběru, přiměřený čas, obohacené prostředí, spolupráce, okamžitá zpětná vazba, dokonale zvládnutí). Dbáme na vyváženost řízených a spontánních činností. Využíváme zejména:

- **Prožitkové učení**
 - spontaneita
 - objevnost
 - komunikativnost
 - prostor pro aktivitu a tvořivost
 - celostnost
- **Kooperativní integrované učení hrou a činnostmi**
- **Situační učení**
- Spontánní sociální učení
- Didakticky zacílená činnost, přímo či nepřímo motivovaná – spontánní či záměrné učení
 - řízené individuální činnosti
 - řízené skupinové činnosti
- **Komunitní kruh**
- konstruktivní styl učení
- činnostní učení
- **efektivní komunikaci:**
 - projevovat empatii
 - popisovat činnosti, situace (vyhýbat se všeobecnému hodnocení šikovný - hodný)
 - vyjadřovat své pocity (Já – výroky)
 - vyvarovat se trestů, pochval a odměn, nahradit je „věcnou zpětnou vazbou“
 - využívat pozitivní komunikaci (nepoužívat zápory)
 - nechávat dětem pocítit přirozené následky
 - dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (je slyšet více dětí než učitelku)
 - podporovat samostatnost dětí možnostmi výběru a vrácením otázek

Základní výchovně vzdělávací formy - činnosti dětí jsou:

Činnosti jsou plánovány tak, aby vytvářely možnosti realizace pro všechny typy inteligence.

- Hra
- Komunikace
- Práce - Tvořivá aktivita s důrazem na vedení k samostatnosti
- kooperativní hry a činnosti
- experimentace
- psychomotorická cvičení
- výlety

Veškeré činnosti a aktivity organizujeme tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě, experimentování, samostatnosti, komunikaci, hodnocení a sebehodnocení, spolupráci.

Volíme takové organizační formy a metody, které zohledňují vývojové potřeby dětí, aktuální úroveň osobního rozvoje dětí ve třídě, zdravou životosprávu, psychohygienu, individuální zvláštnosti a individuální tempo dítěte. Učitelky pomáhají organizovat dětem aktivity, ale nevynucují je. Podporujeme sebehodnocení, zpětnou vazbu.

Metody rozvíjející úroveň vzdělávacích cílů:

ZNALOSTI	POROZUMĚNÍ	APLIKACE	ANALÝZA, SYNTÉZA, TVORBA	HODNOCENÍ
Nápodobování	Pokus	Dramatizace	Herní projekty	Tvorba portfólia
Cvičení	Exkurze	Didaktická hra	Tématické hry	Portfólio
	Rozhovor	Diskuse	Prezentace	
	Komunitní kruh	Pohybová hra	Samostatná tvorba	
	Myšlenková mapa	Výroba	Společná tvorba	
	Pozorování		Sportovní hra	
	Četba			
	Vycházka			
	Vysvětlení			

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA:

- ❖ tématické celky (tvoří základní nabídku)
- ❖ pedagogické projekty (nap. karneval)
- ❖ režimové programy (např. ranní cvičení)
- ❖ doplňkové programy (např. flétny)

Tradiční akce školy (pedagogické projekty):

- vánoční rozjímání
- tvořivá dílna pro děti a rodiče
- karneval
- jarní putování
- olympiáda
- besídka pro rodiče
- rozloučení s předškoláky

Další aktivity (doplňkové programy):

- Čarování s hlinou – keramika
- LOGO - prevence
- Akce pořádání ve spolupráci se ZŠ
- Veselé pískání – zdravé dýchání
- Pěvecký kroužek
- Plavání

Rituály

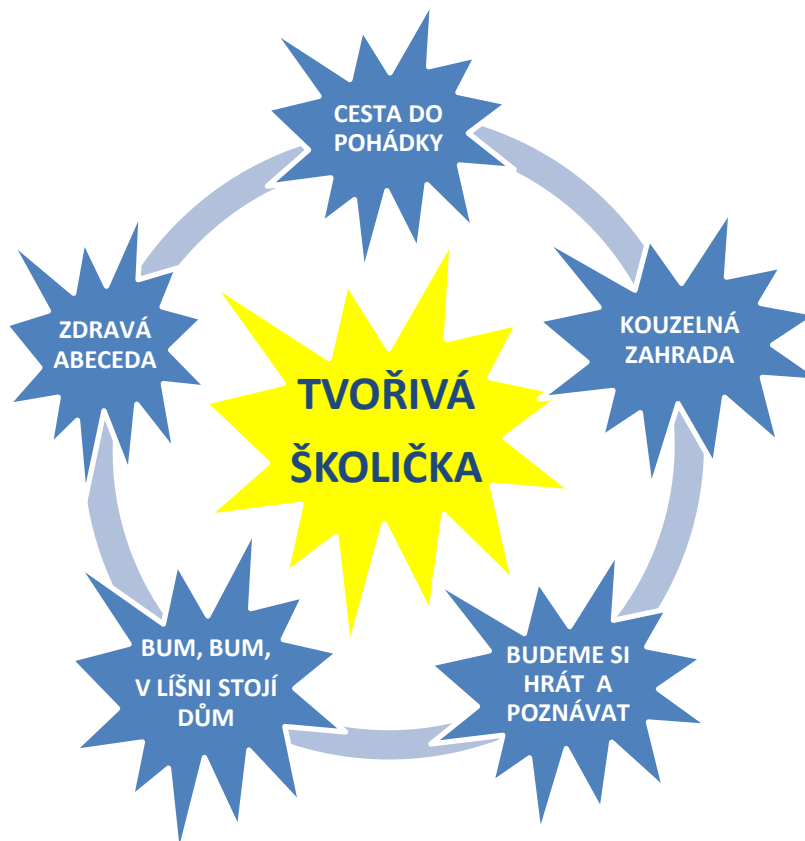
- oslavy narozenin
- ranní přivítání
- svačina, oběd

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

6.1. Integrované bloky ŠVP - zahrnují vzdělávací oblasti, charakteristiku hlavního smyslu IB, okruhy činností a očekávané výstupy:

- Náš vzdělávací obsah je strukturovaný přehled učiva v integrovaných blocích (IB), který jasně formuluje vzdělávací přínos pro děti a který **je východiskem** pro přípravu a realizaci třídních vzdělávacích programů (TVP)
- obsahuje systém tematicky zaměřených celků, jehož smyslem je rozvíjení dětských osobností
- IB jsou otevřené, průběžně dotvářené
- východiskem pro uspořádání učiva v TVP jsou zájmy, možnosti a potřeby dítěte
- témata v TVP bezprostředně souvisí s životem dítěte, chceme, aby pro děti byla blízká, zajímavá a užitečná, vycházela z jejich přirozených zkušeností
- tematické okruhy jsou charakterizovány v tom smyslu, čím přispívají a pomáhají ke vzdělávacím cílům

- Klíčové kompetence (KK) slouží k hodnocení realizovaných IB. Ptáme se: „Vedly námi zvolené činnosti k tématu k rozvoji KK

Integrovaný blok	BUDEME SI HRÁT A POZNÁVAT
Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dítěti základy klíčových kompetencí:	Vzdělávacím záměrem učitelek je odemknout klíč dítěte k sobě a kamarádům, základním pravidlům a řádu v mateřské škole
K učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů ▪ odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
K řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého ▪ nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
Komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog ▪ dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Sociální a personální		<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej ▪ ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy 		
Činnostní a občanské		<ul style="list-style-type: none"> ▪ svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat ▪ dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky ▪ Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat. 		
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	lidské tělo a jeho části (hlavní smyslové a tělesné orgány a jejich funkce, včetně pohlavních), jeho vývoj a změny (narození, růst těla a jeho proměny); sebeobsluha (hygiena, stolování, oblékání, úklid);	<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomění si vlastního těla ➤ osvojení si věku přiměřených praktických dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod. • Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat potravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat se apod.) • Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) • Pojmenovat části těla, některé orgány, zná jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem
	lidé a jejich vlastnosti (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, dané pohlavní rozdíly) každý je jiný (přirozená různost lidí) já (individuální charakteristiky, osobnost, právo být sám sebou)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování) ➤ rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování) ➤ posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) ➤ Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní samostatnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost, a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) • Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant • Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické alogické, obrazné a pojmové) • Spontánní hra • Činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné • Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní • Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> • Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči • Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách • Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) • Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost • Poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno • Přemýšlet, vést jednoduché úvahy o tom, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit • Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ • Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným • Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim • Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory • Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je • Rozhodovat o svých činnostech • Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city přizpůsobovat jim své chování • Uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky) • Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného • Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
Dítě a jeho psychika				

Dítě a ten druhý	<p>mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)</p> <p>pravidla vzájemného chování (doma, v mateřské škole, na veřejnosti herní pravidla)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému ➤ Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navázání a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem 	<ul style="list-style-type: none"> • Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým • Aktivity podporující sblížení dětí • Činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonávat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho • Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla • Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
Dítě a společnost	<p>pravidla vzájemného styku (ohleduplnost, tolerance, spolupráce)</p> <p>mravní zásady</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí ➤ rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny 	<ul style="list-style-type: none"> • Běžná každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování • Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ • Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě 	<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňovat základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (pozdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) • Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich odlišné vlastnosti, schopnosti a dovednosti • Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí s prostředím školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
Dítě a svět	<p>věda a technika (technické přístroje, se kterými se dítě setkává)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává • Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) 	<ul style="list-style-type: none"> • Všimát si změn a dění v nejbližším okolí • Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžné proměnlivým okolnostem doma i v MŠ

Integrovaný blok	BUM, BUM – V LÍŠNI STOJÍ DŮM
Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dítěti základy klíčových kompetencí:	Vzdělávacím záměrem učitelek je odemknout klíč dítěte k věcem, místu, školce, městu, rodině, k tradicím
K učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
K řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivaci k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
Komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost ▪ napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnosti a občanské		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje. Je otevřené aktuálnímu dění ▪ Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky 		
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků BUM, BUM – V LÍŠNÍ STOJÍ DŮM	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	věci kolem nás (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí, výtvarné pomůcky, hudební nástroje, pracovní pomůcky, jejich užívání).	<ul style="list-style-type: none"> ➢ rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu, pohyblivost, dýchání apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí ➢ rozvoj a užívání všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> • Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) • Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním • Smyslové a psychomotorické hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) • Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) • Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
Dítě a jeho psychika	předměty a jejich vlastnosti (velikost, barva, tvar, materiály, chutě, vůně, zvuky, funkce předmětů) elementární časové pojmy a souvislosti (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok)	<ul style="list-style-type: none"> ➢ rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování) ➢ Získání relativní citové samostatnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv • Samostatná slovní projev na určité téma • Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo • Činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování, sebehodnocení • Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování • Estetické a tvůrčí aktivity (slovesní, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) • Cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) • Hry na téma rodiny, přátelství apod. • Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližující dítěti přirození časové a logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. • Výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větech) • Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat • Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) • Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) • Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit • Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky • Uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí) • Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý	<p>rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině apod.) ➤ rozvoj kooperativních dovedností 	<ul style="list-style-type: none"> • Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách • Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke starší apod.) • Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny, vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi a dospělými, kamarádi) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chápat, že všichni lidé(děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené • Spolupracovat s ostatními • Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
Dítě a společnost	<p>kultura a umění (kultura prostředí, ve kterém dítě žije, lidové zvyky, tradice, svět výtvarného a dramatického umění, svět hudby, svět sportu, jak se lidé baví)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije ➤ vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vtaů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Různé společenské hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • Přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair • Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. • Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
Dítě a svět	<p>prostředí, v němž dítě žije (domov, škola, obec, okolí domova, okolí školy, život a dění v obci - doprava, ulice, obchody, lékař, důležité instituce, nákupy) – 2.část</p> <p>látky a jejich vlastnosti (voda a vzduch, nerosty, kovy, suroviny, přírodní materiály a jejich vlastnosti, umělé materiály)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu ➤ vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) • Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí) • Osvojit si elementární poznatky o okolím prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi • Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Integrovaný blok		CESTA DO POHÁDKY		
Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dětem základy klíčových kompetencí:		Vzdělávacím záměrem učitelek je odemknout klíč dítěte ke slovům, řeči, myšlení, řešení problémů, bezpečí		
K učení		<ul style="list-style-type: none"> ▪ klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo ▪ Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí 		
K řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> ▪ problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost ▪ při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích 		
Komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) ▪ ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní 		
Sociální a personální		<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování 		
Činnostní a občanské		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých. ▪ Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat. 		
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků CESTA DO POHÁDKY	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	Ochrana, bezpečí (varování před úrazy, nebezpečím hrozcím při hrách, v dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi, věcmi a jevy):	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojení si dovedností důležitých o podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých • Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika	<p>dorozumívání mezi lidmi (zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly), sdělování (knížky, film, divadlo)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické) ➤ osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla) ➤ Rozvoj schopnosti sebeovládání ➤ rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání 	<ul style="list-style-type: none"> • Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • Společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění dle skutečnosti i obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) • Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů • Přednes, recitace, dramatizace, zpěv • Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen • Prohlížení a „čtení“ knížek • Sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte • Dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, vážnost apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Domluvit se slovy i gesty • Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduše dramatickou úlohu apod.) • Sledovat a vyprávět příběh, pohádku • Chápat slovní vtíp a humor • Poznat některá písmena a číslice, popř. slova • Poznat napsané své jméno • Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon • Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním • Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
Dítě a ten druhý	<p>vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy • Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením 	<ul style="list-style-type: none"> • Porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad • Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
Dítě a společnost	<p>společenské role (dítě, dospělý, rodič, učitelka, role dané pohlavím či zaměstnáním)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu • Receptivní slovesné, literární či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojení si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává 	<ul style="list-style-type: none"> • Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat • Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých • Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

Dítě a svět	<p>co je nebezpečné (nebezpečné předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, se zdraví ohrožujícími látkami, běžné přírodní a povětrnostní jevy, situace hromadně ohrožující)</p>	<p>➤ rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varující dítě před nebezpečím • Práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) • Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (věděť, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
-------------	--	--	--	--

Integrovaný blok	ZDRAVÁ ABECEDA			
<p>Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dítěti základy klíčových kompetencí:</p>	<p>Vzdělávacím záměrem učitelek je odemknout klíč dítěte ke zdravé výživě, zdravému pohybu a vnitřní pohodě</p>			
K učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení 			
K řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit ▪ chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit 			
Komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci ▪ v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou 			
Sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky ▪ spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout 			
Činnostní a občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem ▪ Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu. ▪ Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské) 			
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků Zdravá abeceda	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	<p>zdravé životní návyky (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, potraviny);</p>	<p>➤ rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p> <p>➤ osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) • Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků • Konstruktivní a grafické činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachovávat správné držení těla • Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou • Vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit podle pokynu • Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb s hudbou • Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika	<p>prostorové pojmy a souvislosti (v prostoru i v rovině, uspořádání předmětů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu ➤ vytváření pozitivního vztahu i intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení ➤ rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat ➤ rozvíjet poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí • Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností • Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty • Smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. • Námětové hry a činnosti • Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru a v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech • Utvořit jednoduchý rým • Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, antonymy, homonyma • Vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení • Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí • Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
Dítě a ten druhý	<p>vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, cizí lidé, ochrana osobního bezpečí) – po druhé ???</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních 	<ul style="list-style-type: none"> • Společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření • Společná setkávání, povídání, sdílení, aktivní naslouchání druhému • Hry, přirození i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství • Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná • Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor nebo postoj, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
Dítě a společnost	<p>práce, pracovní činnosti a role (pracovní předměty, pomůcky, nástroje, jednoduché pracovní úkony a činnosti, řemesla, povolání, zaměstnání)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí • Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel, povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) • Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti) • Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět	životní prostředí a jeho ochrana (vliv člověka na životní prostředí, na okolní krajinu, péče o okolí a životní prostředí, ochrana přírody)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy ➤ rozvoj úcty i životu ve všech jeho formách 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami) • Pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • Ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí • Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek, čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
-------------	--	---	--	---

Integrovaný blok		KOUZELNÁ ZAHRADA		
Charakteristika hlavního smyslu IB: Cílem IB je vytvářet dítěti základy klíčových kompetencí:		Vzdělávacím záměrem učitelek je odemknout klíč dítěte k přírodě, ekologii		
K učení		<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům 		
K řešení problémů		<ul style="list-style-type: none"> ▪ zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti 		
Komunikativní		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku 		
Sociální a personální		<ul style="list-style-type: none"> ▪ je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem ▪ při setkávání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout 		
Činnostní a občanské		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chápe, že se může o tom, co dělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá ▪ Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit. 		
Vzdělávací oblast IB	Okruhy poznatků KOUZELNÁ ZAHRADA	Dílčí cíle	Činnosti	Výstupy
Dítě a jeho tělo	ochrana osobního zdraví (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, návykovými látkami a závislostmi, prevence onemocnění),	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí 	<ul style="list-style-type: none"> • Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika	<p>číselné a matematické pojmy (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření základů pro práci s informacemi ➤ získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) • Konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) • Činnosti zaměřené k vytváření (chápaní pojmů a osvojování si poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrázkovým materiálem, s médií apod.) • Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce) • Činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné a praktické aplikace • Činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) • Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet podstatné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) • Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využít (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.) • Rozlišovat některé obrázkové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) • Sledovat očima zleva doprava • Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem • Zorganizovat hru • Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
Dítě a ten druhý	<p>rodina (rodina ve světě zvířat)</p> <p>pravidla chování v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. • Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých 	<ul style="list-style-type: none"> • Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. • Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, lidmi, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
Dítě a společnost	<p>rozmanitost lidského světa (naše vlast, jiné země, národy a kultury, multikultura)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností ➤ rozvoj společenského i estetického vkusu 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitu přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jejich kulturním prostředí apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé • Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět	<p>příroda živá i neživá (rostliny, živočichové), přírodní jevy a děje (podnebí, počasí, roční období, změny v přírodě)</p> <p>rozmanitost přírody i světa a jeho řád (země, hory, řeky, pohory, světadíly, planeta Země, vesmír)</p>	<p>➤ poznávání jiných kultur ➤ pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • Využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice • Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.) • Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
-------------	--	--	--	---

6.2. Doplnkové programy

- Čarování s hlínou – keramika
- LOGO - prevence
- Veselé pískání – zdravé dýchání
- Pěvecký kroužek

Doplnkový program	ČAROVÁNÍ S HLÍNOU										
Charakteristika hlavního smyslu	Hlína je prostředkem k získání informací, pocitů a vjemů. Chceme vytvořit podmínky, aby se dítě mohlo vyjádřit se originálním způsobem a rozvíjet svou zručnost . Program umožňuje dítěti TVORIT: přemýšlíme – objevujeme – řešíme – sebevzdělání – sebehodnocení - přemýšlíme										
Organizace:	V každé třídě jsou vytvořeny takové materiální podmínky pro keramickou dílnu, které umožňují její využívání kdykoliv v průběhu dne. Děti mají možnost pracovat v dílně na základě vlastního spontánního zájmu individuálně nebo ve skupince. Na základě prožitků dětí připravujeme konkrétní projekty nebo navazujeme na třídní vzdělávací plány.										
Časový rozsah:	Program realizujeme průběžně, během celého školního roku.										
Věková skupina:	3 – 6 let, individuální diferenciaci dle zájmu a předpokladů dítěte.										
Hlavní okruhy činností	Manipulační činnosti s pomůckami a nástroji potřebnými k práci s keramickou hlínou . Spontánní hra a experimentování s hlínou. Grafické napodobování symbolů a znaků. Zkoumání a poznávání vlastností materiálu. Konkrétní operace: modelování z hroudy, z válečku, z kuliček, z plátu, z volné ruky, lepení, zdobení. Barvení, glazování výrobků, vypalování v peci, výstavy prací dětí.										
Vzdělávací oblasti	<table data-bbox="501 1644 1477 1816"> <tr> <td>Dítě a jeho tělo:</td> <td>rozvoj koordinace ruky a oka při modelování podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku</td> </tr> <tr> <td>Dítě a psychika:</td> <td>rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností</td> </tr> <tr> <td>Dítě a ten druhý:</td> <td>rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností</td> </tr> <tr> <td>Dítě a společnost:</td> <td>rozvoj estetického vnímání a citění</td> </tr> <tr> <td>Dítě a svět:</td> <td>osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás</td> </tr> </table>	Dítě a jeho tělo:	rozvoj koordinace ruky a oka při modelování podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku	Dítě a psychika:	rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností	Dítě a ten druhý:	rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností	Dítě a společnost:	rozvoj estetického vnímání a citění	Dítě a svět:	osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás
Dítě a jeho tělo:	rozvoj koordinace ruky a oka při modelování podporování rozvoje všech smyslů, hlavně hmatu a zraku										
Dítě a psychika:	rozvoj neverbálních i verbálních komunikativních dovedností										
Dítě a ten druhý:	rozvoj kooperativních dovedností v rámci činností										
Dítě a společnost:	rozvoj estetického vnímání a citění										
Dítě a svět:	osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás										
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládnout koordinaci ruky a oka ➤ umět uklidit výtvarný materiál a pomůcky ➤ vyjádřit zážitky, prožitky a myšlenky různým způsobem ➤ umět se soustředit na práci, na úkol ➤ projevit radost, vymýšlet nová řešení ➤ dodržovat dohodnutá pravidla při společné tvorbě 										

Doplňkový program	PĚVECKÝ KROUŽEK: Zvoneček
Charakteristika hlavního smyslu	Naším záměrem je rozvíjet hudební schopnosti a dovednosti dětí, podporovat je v osobitém projevu, hře s hudebním materiálem. V pěveckém kroužku děti dostávají příležitost rozvíjet pěvecký hlas. Chceme děti rozezpívat a k tomu jim vytvořit podmínky pro realizaci systému hlasového, sluchového a rytmického výcviku.
Organizace:	Pěvecký kroužek vede pověřená paní učitelka.
Časový rozsah:	Program pravidelně realizujeme 1x týdně od 15.10. do 15.5.
Věková skupina:	5 – 6 let, individuální diferenciaci dle zájmu a předpokladů dítěte.
Hlavní okruhy činností	Sluchové hry, hry se zpěvem, hudebně pohybové hry, rytmizace. Zpěv písní, hra na jednoduché hudební nástroje, sledování a rozlišování tónů.
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo: rozvoj smyslu pro rytmus a pravidelnou pulzaci podporování rozvoje sluchového vnímání, rozvíjení správného dýchání a držení těla Dítě a psychika: rozvíjení hudebních schopností dětí Dítě a ten druhý: rozvoj kooperativních dovedností v rámci hudebních činností Dítě a společnost: osvojování si přiměřených hudebních dovedností i hudebně kulturních návyků Dítě a svět: osvojování jednoduchých poznatků o věcech, přírodě, lidech kolem nás
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného ➤ Hodnotit svoje osobní pokroky ➤ Vyjádřit své prožitky pomocí hudby ➤ Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností ➤ Zvládnout základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Doplňkový program	Flétnička
Charakteristika hlavního smyslu	Naším záměrem je rozvíjet myšlení, hudební schopnosti, dovednosti a vztah k hudbě
Organizace:	Program Flétnička je organizován v každé třídě tak, aby skupinka dětí měla zajištěné podmínky pro dobré soustředění a sluchové vnímání. Program vede pověřená učitelka.
Časový rozsah:	Program realizujeme 1x týdně od 15.9. do 15.5., třídy si stanoví konkrétní den.
Věková skupina:	5 – 6 let, individuální diferenciaci dle zájmu a předpokladů dítěte.
Hlavní okruhy činností	Sluchové hry, hry se zpěvem, hudebně pohybové hry, rytmizace. Zpěv písní, hra na jednoduché hudební nástroje, sledování a rozlišování tónů.
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo: nácvik a rozvíjení správného dýchání rozvíjet koordinaci sluchových, zrakových a motorických receptorů, jemné motoriky Dítě a psychika: posilování kladného vztahu k hudbě Dítě a ten druhý: rozvoj kooperativních dovedností v rámci hudebních činností Dítě a společnost: prolínání rozumové a citové stránky při hře na nástroj Dítě a svět: upevňovat tonální a rytmické citění
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládnout základní hudební dovednosti při hře na hudební nástroj ➤ Prožívat radost z poznaného a zvládnutého ➤ Vyjádřit radost pomocí hudby ➤ Učit se hodnotit svoje osobní pokroky. ➤ Zacházet s jednoduchými hudebními nástroji

Doplňkový program	LOGO – prevence: Klíček pro jazýček
Charakteristika hlavního smyslu	Naším záměrem je rozvíjet řeč a předcházet řečovým vadám tím, že budeme podporovat dýchání, sluchové vnímání, pozornost, gymnastiku mluvidel, artikulační cvičení, správnou výslovnost a komunikační dovednosti.
Organizace:	V každé třídě samostatně zajišťují učitelky na třídě
Časový rozsah:	Logo chvílky jsou pravidelně denně zařazovány jako součást ranního cvičení – gymnastika mluvidel, v režimovém čase před spaním – motorická a dechová cvičení, individuálně a skupinově dle potřeb.
Věková skupina:	3 – 6 let, individuální diferenciaci dle zájmu a předpokladů dítěte.
Hlavní okruhy činností	Dechová cvičení, hry pro rozvoj obratnosti mluvidel, fonemického sluchu, artikulační cvičení, motoriky, pozornosti, psychomotorické hry
Vzdělávací oblasti	<p>Dítě a jeho tělo: rozvíjení správného dýchání a ovládnutí řečového aparátu přiměřeně věku dítěte</p> <p>Dítě a psychika: osvojení si přiměřených řečových schopností a schopnosti porozumění a pochopení</p> <p>Dítě a ten druhý: rozvíjení vzájemných řečových i neřečových komunikativních dovedností</p> <p>Dítě a společnost: posilování kladného postoje k spoluvytváření společné komunikace a vyjadřování</p> <p>Dítě a svět: rozvíjet schopnosti vyjádřit postoj</p>
Výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správně vyslovovat ➤ Samostatně a smysluplně vyjadřovat svoje myšlenky ➤ Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky, hlásky ➤ Rozšiřovat aktivní slovní zásobu ➤ Porozumět slyšenému ➤ Domluvit se slovy i gesty

6.3. Třídní vzdělávací programy - strategie, jak se s IB bude dále pracovat

- Třídní vzdělávací program tvoří každá třída. Učitelky společně systematicky plánují v návaznosti na ŠVP konkrétní vzdělávací plány (tématické celky, pedagogické projekty, režimové a doplňkové programy) pro své třídy. Je třeba konkretizovat vzdělávací obsah ŠVP tak, aby byl vhodný pro konkrétní třídu dětí a rozpracovat jej do činností odpovídajících jejich vzdělávacím potřebám
- **Tématické celky** v TVP jsou **ucelené součásti učiva**, rozvedené do konkrétní **nabídky činností**, propojené tématem, které je dětem blízké a srozumitelné, jsou **dostatečně široké a komplexní**, aby zasahovaly celou osobnost dítěte a **obsahově bohaté a pestré**, aby si děti mohly vybrat. Možnost vlastní volby plní funkci přirozené motivace a zajišťuje dětem možnost **postupovat podle vlastních individuálních možností a předpokladů**.

OBSAH TVP:

1. Charakteristika třídy
 - Pozorovací archy
 - Přehled individuálních cílů (aktualizace říjen, leden, duben)
 - Seznamy: výška
 - Plánek tříd – tvořivé dílničky
 - Plán pořízení UP
 - Plán individuálních konzultací
 - Záznam o spolupráci s rodinou
 - Zápisy z třídních schůzek
2. Společná pravidla, návyky, třídní rituály, složka „Říkáme si, zpíváme si, hrajeme si ..“

3. Portfolia dětí

- Záznamové archy pedagogického hodnocení - diagnostiky, přehledy o rozvoji a učení dítěte – 2x ročně, vývojová kresba- 2x ročně, záznamy z konzultací s rodiči
- Zásobníky individuálních, osobních prací dětí – individuální práce včetně sebehodnocení apod.
- Příhrádky – zejména pro předškoláky– individuální práce včetně sebehodnocení apod.
- Složky s výkresy

4. Portfolia učitelky**5. Vzdělávací obsah - jak IB ŠVP rozvíjet a jak s nimi déle pracovat:**

- Rozvrhneme ŠIB do menších, dílčích tematických bloků - TIB .
- V rámci těchto dílčích témat si určíme konkrétní záměry a očekávané výstupy pro danou skupinu dětí (co konkrétně chceme děti učit, jaké zkušenosti, dovednosti, poznatky, postoje a hodnoty si děti mají odnést)
- Ve vazbě na tyto výstupy navrhne konkrétní činnosti, které k očekávaným výstupům povedou (co konkrétně dětem nabídneme, o čem si budeme povídat, co budeme s dětmi dělat apod.)
- Promyslíme evaluaci – jak ověříme, že náš plán funguje (podmínky, průběh – procesy: činnosti, metody a formy, výstupy: co se děti naučily)

6. Strukturované projekty – pravidla pro tvorbu TVP:

- Výsledek evaluace = hodnocení předchozího TIB a konkrétní závěry z diagnostik jsou pro nás východiskem a oporou k cílené a promyšlené vzdělávací činnosti (stanovíme si hlavní cíle = záměry, co chceme děti naučit na úrovni třídy a jak budeme projektovat individuální rozvoj na úrovni dítěte)
- Začínáme tím, že o tématu s dětmi besedujeme – zjišťujeme, co děti znají a na co navázat – „Společné plánování s dětmi“
- Plán zahrnuje více vzdělávacích oblastí (typy inteligence) Zvažujeme rozvoj celé osobnosti dítěte i jeho kompetencí (poznatky, dovednosti, hodnoty, postoje) a **hledáme optimální cesty vzdělávání dětí**
- Volíme témata dítěti blízká
- Snažíme se o vnitřní propojenost a smysluplnost učiva
- Vycházíme z možností i potřeb dítěte – svět očima dítěte
- Vytváříme podmínky pro prožitkové učení, individuální i kooperativní učení
- Umožňujeme dítěti se rozhodnout a samostatně volit činnosti (podpora vnitřní motivace)
- Pracujeme se zpětnou vazbou (průběžně vyhodnocujeme a dle výsledků i zájmů dětí operativně rozvíjíme a obměňujeme vzdělávací nabídku)

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM**7.1. Systém vnitřní evaluace a hodnocení MŠ**

Záměrem evaluace je zlepšení či udržení kvality v činnosti školy a řídí se těmito **pravidly**:

- Hodnocení školy se účastní všichni zaměstnanci
- Hodnocení probíhá v určitých fázích, které na sebe navazují a opakují se
- Výsledkem každé etapy sebehodnocení je analýza současného stavu na kterou navazuje plán, co je třeba zlepšit a plán realizace
- V autoevaluaci, v metodách rozlišujeme označení metod:
- „D“ : dotazníky, které reflektují soulad programu s RVP a podklady vychází z metodiky VÚP
- „F“ : formuláře, které si vytvořila škola speciálně k naplňování našich konkrétních záměrů a cílů, detailnější popis žádoucího stavu

Neveřejné přílohy ŠVP:

- Škola zpracuje jako neveřejnou přílohu ŠVP č.1: „**Indikátory – Kritéria pro hodnocení našeho ŠVP**“.
- Soubor slouží učitelkám pro zpětnou vazbu, vyjadřuje konkrétní požadavky na kvalitu.
- Neveřejná příloha ŠVP č.2: „**Prováděcí plány**“ bude soubor metodického a pracovního materiálu, specifické oblasti, kterými se škola již zabývala a stanovila postup pro naplňování našich hlavních záměrů a cílů. Postupně si tak vytvoříme vlastní Metodiku, kterou potřebujeme. Obsah, který bude průběžně aktualizován, se rovněž stává podkladem pro kontrolní a hospitační činnost. Učitelkám slouží k sebereflexi a hodnocení.

7.2. Oblasti, techniky, časový plán, odpovědnost - AUTOEVALUACE

CÍL – CO hodnotíme	REALIZACE			VYHODNOCENÍ	
	JAK		Četnost v měsících	KDO	Výstupy
	metody	kritéria			
1. ŠVP	Dotazník č.1	Kvalita způsobu zpracování ŠVP Kvalita naplňování zvolených záměrů (cílů a výstupů), naplňování cílů programu.	8/2009 + 36	Pedagogové + zaměstnanci	Vlastní hodnocení školy : VHS (vyhl. č. 15/2005): Závěrečná písemná zpráva se stanovením závěrů pro další rozvoj školy. Zpracuje ředitelka
2. Podmínky ke vzdělávání věcné, životospráva, psychosociální, organizační	Dotazník č. 2.1	Kvalita podmínek vzdělávání v porovnání s RVP	36	Všichni zaměstnanci	VHS ředitelka
Realizace zásady "POHODA PROSTŘEDÍ" - stanovení jasných pravidel, posilování prosociálního chování	Pozorování Hospitace F 2.1.1	Kompetence: problémy se snaží řešit samostatně Výstup: - umí se bránit projevům násilí druhého dítěte - umí se domluvit na společném řešení problému	Průběžně 6	Pedagogové Tř. učitelky	Pololetní hodnocení TVP Zápis pedagogické rady
Klima školy – zaměstnanci	Porady	Dodržování Školního řádu Provozního řádu Vnitřních směrnic MŠ	Dle RP	Vedoucí z.	Zápis porad a kontrola závěrů
	F 2.1.2.1	Sluníčko	2009 + 24	zaměstnanci	Zpráva – Zpracuje zástupkyně
Organizační formy	F 2.1.2	Přínosy a rizika pro děti	12	učitelky	Písemná zpráva v pololetí ŠR
Pedagogické a provozní porady	Rozhovor, analýza	Účelnost, realizace stanovených cílů školy	Plán porad	Pověřená učitelka	Zápis z porad, včetně závěrů a opatření
Spolupráce s rodiči	Dotazník č. 2.2	Kvalita spoluúčasti rodičů	36	pedagogové	VHS ředitelka
	Formulář 2.2.1.		2010 + 36	rodiče	Evaluační zpráva závěrečná – konec školního roku
Řízení školy, personální a pedagogické podmínky	Dotazník č. 2.3 hospitace	Kvalita výchovně vzdělávací práce pedagogů, včetně součinnosti provozních zaměstnanců, pedagogického sboru.	36	pedagogové	VHS ředitelka
Profesní růst zaměstnanců	Rozhovory Analýza F 2.3.1	Plán dalšího vzdělávání	2010 + 24	všichni	Periodické pracovní hodnocení Zprávy ze vzdělávacích akcí
Autoevaluace práce učitelky	Analýza portfolia F 2.3.2	Portfolia učitelek: Sebereflexe Sebeevaluace Sebehodnotící list	12	učitelky	Plán osobního rozvoje Stanovení osobních cílů
Práce zaměstnanců	Záměrné pozorování	Plán hospitací a kontrolní činnosti.	Roční plán 6	Vedoucí z.	Hospitační záznamy Zprávy vedoucích zaměstnanců
Roční plán	analýza	Cíle a závěry	12	ředitelka	Údaje o MŠ Roční závěrečná písemná zpráva
3. Hodnocení průběhu vzdělávání	Dotazník č. 3	Přístup k dětem Pedagogický styl, TVP, Profesionalita pedagogů	36	pedagogové	VHS ředitelka
TIB: Třídní integrované bloky	Spirála F 3.1.	Plánování, výsledky, Podmínky, Rizika	Po ukončení TIB	učitelka	Písemný záznam v hodnocení TIB + průběžné poznámky v TIB + individuální plány dětí
	F 3.1.1.	Indikátory individualizace			
	F 3.1.2.	Procesy			
Vyhodnocení TVP – celku Vyhodnocení int. bloků v TVP Podpora dítěte - jeho samostatnosti a sebevědomí	F 3.2.	Klíčové kompetence v TIB	6	Třídní učitelky	Písemná zpráva v pololetí a na konci školního roku s projednáním na pedagogických radách (tř. uč.)
	F 3.3.	Podpora samostatnosti dítěte			
	F 3.4.	Závěry evaluační zprávy			
	F 3.4.1.	Rizika volných her			
Jak se nám daří metoda práce "Tvořivé dílny"	rozbor hospitace	motivace dětí aktivita dětí možnost výběru činností pravidla pro práci v TD souběh činností pomůcky	12	učitelky	Průběžná zpráva : Pedagogická rada - říjen Zápis pedagogické rady

Doplňkové programy	F 3.5.	Klíček: Logo – prevence	12	Pověřené učitelky	Písemná zpráva v 1.pololetí
	F 3.6.	Zvoneček – pěvecký kroužek			
	F 3.7.	Flétnička			
	F 3.8.	Čarování s hlinou - keramika			
4. Hodnocení vzdělávacích výsledků: Sledování a hodnocení výsledků dětí, tj. rozvojových a učebních pokroků dětí: individuální vzdělávací pokroky dětí hledání optimálních cest vzdělávání dětí	portfolia didaktické listy dětské práce popisy situací přehled o rozvoji dítěte	Kvalita - Výsledky vzdělávání (výstupy, kompetence, diagnostiky, ind. pokroky dětí, portfolia) Hodnocení třídy dětí Hodnocení jednotlivých dětí	36	učitelky	VHŠ - ředitelka
INDIVIDUALIZACE Projektování rozvoje dítěte	Pozorování Záměrné pozorování	Přehled o rozvoji a učení dítěte	Průběžně, Harmonogram činností pro individualizaci	učitelky	Lístečky Záznam v TK TIB – hodnocení Sešit pozorování Pozorovací archy Konkrétní závěry pro projektování rozvoje dítěte Přehled individuálních cílů
Záznamy o ind. pokrocích dítěte	pozorování rozběr	četnost, průkaznost, popisnost, uložení	12	učitelky ředitelka	Evaluační zpráva závěrečná – konec školního roku
Práce dětí	Analýza portfolia	Individuální pokroky dětí Výkresy, PL, práce dětí	Plán kontrol	učitelky ředitelka	Zápisy kontrolní činnosti
Vyvozování ind. vzdělávacích cílů a realizace stanovených závěrů	diagnostiky	Tabulky : Plán ind. závěru + diagnostiky	6	učitelky	Tabulka individuálních cílů
Předcházení poruchám učení	Diagnostické listy	Kompetence dětí, očekávané výstupy	12	učitelky	Individuální plán dítěte
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	F 4	Klíčové kompetence předškoláka	6	učitelka	Záznam F4 v složce dítěte
	F4 - souhm	KK za třídu dětí - předškoláci		Třídní učitelky	Písemná zpráva v pololetí a na konci školního roku s projednáním na pedagogických radách (tř. uč.)

